

Sveriges Kyrkosångsförbund.

Enligt inkomna meddelanden komma under instundande sommar och höst landets skilda kyrkosångssammanslutningar att avhålla sina kyrkosångshögtider på nedanstående tider och orter:

Årkestiftets kyrkosångsförbund: i Järvsö den 1—3 juli.

Linköpings stifts kyrkosångsförbund: den 14—17 oktober i Linköping i samband med det sjätte allmänna svenska kyrkosångsmötet, tillika den första allmänna svenska kyrkosångshögtiden.

Strängnäs stifts kyrkosångarförbund K. S. V.: i Eskilstuna och Strängnäs den 17—18 september.

Västerås stifts kyrkosångsförbund: i Västerås den 24—25 september.

Västergötlands körförbund anordnar ingen särskild högtid.

Sjuhäradsbygdens körförbund: vårkonsert i Borås den 22 maj.

Lunds stifts kyrkosångsförbund: i Kristianstad den 25—26 september.

Växjö stifts kyrkosångsförbund: underavdelningen Allbo körförbund har konsert i Öja kyrka under senare delen av juli månad.

Luleå stifts kyrkosångsförbund: i Lycksele den 1—3 juli.

Visby stifts K. S. V.: konsert i Sanda kyrka söndagen den 26 juni.

Karlstads Stiftskör anordnar ingen särskild högtid.

Liturgiska och kyrkomusikaliska kongresser i Tyskland.

Om det oerhört livaktiga arbetet inom Tyskland för höjande av kyrkomusiken och gudstjänstlivet överhuvud taget ge de många kongresser och sammankomster inom detta gebit, som avhållits eller planeras, sitt vittnesbörd. Vi lämna här en kort översikt över några av dessa.

I.

Under påskveckan 19—21 april anordnade akademien för kyrko- och skolmusik i Berlin på uppdrag av preussiska ministeriet för vetenskap, konst och folkbildning en *kongress för kyrkomusik*, vid vilken de stora uppgifterna för den liturgisk-musikaliska konsten uppvisades och den ändamålsenliga utbildningen och fortbildningen av kyrkomusikerna ingående behandlades av auktoriteter inom facket. Både katoliker och evangeliska deltog. Katolikerna voro företrädade av prof. Peter Wagner, Freiburg i Schweiz, (Om den gregorianska koralens estetik), pater Dominikus Johner, Beuron, (Huru skola vi ernå ett värdigt föredrag av den gregorianska koralen?) och professor Herman Müller, Paderborn (Den kyrkliga polifonien). Även de evangeliske hade sänt sina yppersta krafter. Generalsuperintendenten Gennrich från Königsberg talade om kyrkomusikernas underbyggnad. Professor Smend hade insjuknat; hans föredrag upplästes, det behandlade förbindelsen mellan kyrkomusikerna och företrädaren av predikoämbetet. Pastor Plath, Essen, det tyska kyrkosångsförbundets ordförande, påvisade organistens och kyr-

komusikernas liturgiska uppgifter. Kyrkomusikerna representerades av prof. Wolf, Berlin, en framstående kännare på liturgi-historiens område, som talade över den evangeliske kyrkomusikens uppgifter i historisk belysning, samt Moser, Heidelberg. Denne hävdade på sitt mästertligt fängslade sätt den musikvetenskapliga bildningens nödvändighet för kyrkomusikern. Professor W. Gurlitt, Freiburg i Br., tecknade grunddragen av den tyska orgelkonsten från Scheidt till Bach, vilket föredrag här må något utförligare refereras. G. utgick från motsatsen å ena sidan mellan medeltidens musikuppfattning, symboliskt framställd i Rafaels den heliga Cæcilia, en musikuppfattning med vilken Luther var innerligt sammanvuxen, och å den andra sidan den tyska idealismens, som uppställer den sedliga frihetens begrepp, och som i sitt högsta uttryck, i Beethovens Missa solemnis, ställer sig över konfessionerna: den sysselsätter sig med det mänskliga »Jag», medan medeltiden blott känner det gudomliga »Du». Mellan båda polerna ligger nyprotestantismens uppfattning. Utifrån dessa tankegångar tolkade Gurlitt stiltförändringen under 1600-talet från Samuel Scheidt över Pachelbel och Buxtehude till Bach.

II.

Tysklands evang. kyrkosångsförbund anordnar sin 30:de årssammankomst i Nürnberg den 15—17 oktober. — Württembergs ev. kyrkosångsförening firar 25—27 juni sitt 50-årsjubileum i Stuttgart, varvid

bl. a. Händels Messias kommer till utförande.

III.

Musiken i folkens liv. Den internationella utställningen i Frankfurt a. Main, som anordnas den 11 juni—28 augusti i år och varom ett meddelande lämnades redan i förra numret, upptar bl. a. dels en vecka för katolsk kyrkomusik, dels några dagar för evangelisk kyrkomusik. Dessa senare gå av stapeln den 6—11 juli och ha som generaltema: »Evangelisk kyrkomusik från reformationen intill nutiden». Syftet är att i stora drag ge en översikt över höjdpunkterna av det musikaliska skapandet under dessa 4 århundraden. Bland berömda körer, som utlovat medverkan, befinna sig Thomanerna i Leipzig under professor Straubes ledning, kyrkökören från S:t Michaels i Hamburg under professor Sittard, Händelkören från London samt Engelbrektskyrkans kör under musikdirektör David Ahléns ledning. Vid den svenska kyrkokonserten kommer kören att utföra: Aug. Söderman, Andliga sånger; ur svenska mässan: Joh. Lindgren: Kyrie, c-moll, och Laudamus i Ess; ur den svenska motetlitteraturen: John Morén: Se, vi gå upp till Jerusalem, Herre, o var mig nådig, och Given åt Herren, I Guds Söner (Ess); Oscar Blom: Herren är min herde god, och Nu är det sommar vän och blid; Ivar Widéen: Vi för korset ödmjukt falla; Harald Fryklöf: Du bar ditt kors, och Lovsång (sv. ps. 29: 1, 10); Otto Olsson: Te Deum för 4- till 8-stämmig kör, stråkorkester, harpa och orgel. — Kören, som på sin resa även skall gästa Leipzig, kommer att bestå av 29 personer.

Av större körverk komma Bachs h-moll-mässa och Markuspassionen av Thomas till utförande. Bland föredragshållarna märkas prof. Smend (Den evangeliska kyrkomusikens betydelse för det gudstjänstliga livet), d:r Greulich, Posen, (J. S. Bach) och prof. Moser (Den andliga folksången). Förbundet för Frankfurts ev. kyrkokörer skall vid en »Volksabend» visa koralens och motettens utveckling från reformationstiden intill nuvarande tid. Anmälan sker till Pfarrer lic. R. H. Wallau, Frankfurt a. M., Neuhofstrasse 50.

A. A.

IV.

Tredje kursen för Kult och Konst. Till högtidlighållande av sin 75-åriga tillvaro hade »Der Verein für religiöse Kunst in der evangelischen Kirche» den 10—13 maj i Berlin anordnat sin tredje kurs för kult och konst. Vid det högtidliga öppnandet

framhölls bl. a., att det bästa högtidsfirandet låge i arbete, och att andakt och gudstjänstfirande måste utlösas i arbete. Besökaren fick ett synnerligen starkt intryck av att det arbetas hårt och målmedvetet i våra dagars Tyskland på alla områden, och att de liturgiska strävandena i sin mån också äro ägnade att stärka till arbetet. Den som gör sig en föreställning om att ett närmande mellan konst och kyrka skulle innebära ett uppgående i njutning och stämning, misstar sig. Det är för oss evangeliska kristna ett problem att finna syntesen mellan gudstjänstliv och konst, utan att någondera uppger sin egenart. Genom vetenskapliga undersökningar av såväl historisk som principiell art arbetar man med lösandet av detta problem. Ty utan historisk orientering och utan förankring kring det för evangeliskt fromhetsliv väsentliga är detta arbete fåfängt. Ett fullt riktigt grepp innebar det också, att det vid kursens början hölls föredrag över såväl »Den gammalkristna gudstjänsten» (Lietzmann) som »Den reformatoriska gudstjänsttanken» (Fendt). Hur centralt man söker gripa, framgår av att man sedan behandlade »Bönen vid gudstjänsten» (Hupfeld) samt »Predikan» (Bauer). En rätt gudstjänst är bön och förkunnelse av Guds välgärningar. Gudstjänstlivet har framför allt en riktpunkt: upplevelse av levande Gud. All konst strävar hän mot altaret; för evangeliskt gudstjänstliv måste tilläggas: och mot Gud. Därför vore strängt genomförd enhetlighet av nöden, något som starkt kom till uttryck vid den vesper, som den 11 maj hölls i Nikolai-kyrkan, varvid texter, psalmodier, församlingssång, bön, predikan samlades i ett enda: »Den frommes dag». »Alla olikheter i församlingen med dess sökande skola förenas i samma upplevelse av det heliga och den Helige — dock icke så, att det skulle kunna bli fråga om en vår egen ansträngning. Vi kunna blott skapa förutsättningar för att Gud skall komma. Med rätta vände man sig mot det nyktra docerande, varigenom rationalism och intellektualism neddragit gudstjänsten till någon slags pedagogisk institution — liksom även mot den sentimentalitet, som i brist på manligt och sedligt allvar försvagar oss i vår livskamp.

Stående i en medveten kampställning till katolicismen och sökande att giva positiva uttryck åt det sant evangeliska har denna förening varit ett enande band mellan Tysklands evangeliska kristna, något som före världskriget verkat befruktande på gudstjänstlivet inom de många skilda tyska landskyrkorna, men som efter världs-

kriget kommit att på ett alldeles onat sätt skänka stöd och uppmuntran åt de frånskilda provinsernas evangeliska, tysktalande församlingar och deras prästerskap i deras tunga, ojämna kamp mot såväl katolsk fanatism som de nationalitetssträvanden, som på skilda håll söka förkväva de tyska minoriteternas rätt. Av intresse för den svenske deltagaren var det även att få lyssna till de erkännssamma ord, som uttalades med anledning av Gustav Adolfs-föreningarnas verksamhet.

Det är givet, att församlingssången i en evangelisk-luthersk kyrka måste värdas och intaga ett betydelsefullt rum. Men då i en diskussion framhölls, att det vore en nödvändig förutsättning för levande församlingssång att gå tillbaka till urkällorna och göra församlingen bekant med psaltonerna, blev detta yttrande icke utan gensägelse och gav anledning till ett intressant klarläggande av den olikhet, som råder mellan norra och södra Tyskland i en del kultiska frågor. Det framhölls dock, att det å ena sidan vore en farlig sänkning av musikkulturen, om de kyrkliga körerna ej finge sjunga dessa psalmtoner, men att det å andra sidan icke stode i överensstämmelse med den evangeliska gudstjänstens idé, om psalmodierna utfördes enbart av kören, under det att församlingen skulle vara passiv. I diskussionen framfördes dock starka skäl till förmån för körens ensamrätt till detta gudstjänstmoment. Vid den ovannämnda vespern i Nikolai-kyrkan visade det sig emellertid kunna gå utmärkt för församlingen att utföra psalmodierna, vilka i not- och texthäften då funnos tillgängliga — för alla och envar.

Vid ett besök i Berlins gamla kyrkor samt i den rikhaltiga utställning för religiös konst, som var anordnad av Juryfreie Kunstschau, Berlin, lämnades orienterande föredrag till inträngande i olika konstskapelsers anda och väsen. Men särskilt värdefullt var det föredrag, som å kursens sista dag hölls av föreningens egentlige ledare, den vakne och livlige, energiske och kunnige Pfarrrer D:r Horn över »Kultiska möjligheter i modern konst». Under diskussionen framfördes ett förslag att bilda skola för teologer för utbildning i religiös konst, ett behov, som även bland oss är aktuellt, och vars tillgodoseende för närvarande är i stort sett överlämnat åt tillfälligheten och åt vars och ens egen kunskapsförst.

Såsom ordförande fungerade general-superintendent D. Burghart, en nobel, fint bildad personlighet, som framstod som en skicklig ledare och som i avskedsstunden genom sin egen väl nyttjade, ovanliga arbetsförmåga gav särskild styrka åt sina ord om gärningens nödvändighet.

Så har denna kurs skänkt inblick i det hängivna arbete, som ägnas åt vården av gudstjänstens skilda moment för nående av gudstjänstens stora syfte. Den har hävdad angelägenheten av att verklig församlingsgemenskap skapas, varvid församlingens egen aktivitet tas i anspråk, och den har fört till djupare förståelse av konstens eget väsen och därvid visat, att kult och konst äro så beroende av varandra, att det finns ingen kult utan konst, och att konsten blott kan vinna, om den har kultiska förbindelser.

Sixten Dahlquist.

Recensioner.

Samlaren. Ny följd. Årg. 7.
Kyrkohistorisk årskrift. Årg. 26.

Tvenne av våra vetenskapliga samfund ha i dagarna utsänt sina årspublikationer, nämligen Svenska Litteratursällskapet (*Samlaren*, ny följd, årg. 7) och Kyrkohistorisk Förening (*Kyrkohistorisk årskrift*, 26:e årgången). Båda dessa förnämliga tidskrifter innehålla denna gång bidrag av intresse också för våra läsare, varför uppmärksamheten här bör fästas på dem. Egendomligt nog har en uppsats i vardera ägnats åt den berömde Skarabiskopen Brynolphus (biskop i Skara 1278—1317). I *Samlaren* (s. 128—132) har det lyckats professor Anton Blanck att iden-

tifiera det Brynolphus tillskrivna officiet »de beata virgine» med det av Dreves i *Analecta hymnica*, del V, s. 72 publicerade officiet »Historia de domina in sabbato», varigenom en av gammalt dunkel fråga har funnit sin lösning. — I *Kyrkohistorisk årskrift* (sid. 175—192) har fil. kand. Carl Allan Moberg gjort högst sannolikt, att vi i Brynolphus ha att se vår förste kyrkomponist, genom att förebringa mycket talande skäl för att melodien till sequensen »Voce dulcis melodiae» (tillhörande Brynolphus officium de sancta Helena) ursprungligen diktats just till denna sequens-text och icke till någon av de båda andra texter, till vilka den och blivit använd.

Dessutom innehåller Kyrkohistorisk årskrift en uppsats »Über die Beziehungen zwischen Morgenland und Abendland in der mittelalterlichen Musik», vilken utgör en Olavus Petri-föreläsning i Uppsala den 18 maj 1925 av den världsberömda kännaren av den gregorianska musiken professor Peter Wagner i Freiburg (Schweiz). — Av Samlarens innehåll bör ock erinras om dr. Alf Kjelléns undersökningar rörande det liturgiska dramat i Sverige. — Slutligen förtjänar påpekas, att riksbibliotekarien Collijn begynt en fortsättning av Klemmings »Sveriges bibliografi intill år 1600». Det nu som bilaga till Samlaren publicerade första häftet omfattar åren 1530—1539. K. P.

Julius Smend: Handagende. Gütersloh, Bertelsmann, 1925.

Beträffande den ställning, som denna den ryktbare författarens »Handagende» intar till hans berömda »Kirchenbuch», yttrar han själv i förordet följande: »Diese Taschenausgabe zu meinem Kirchenbuch, das soeben neu erscheint (Band I in 3., Band II in 2. Auflage), ist in der Hauptsache dazu bestimmt, dem Pfarrer ausserhalb des Kirchenraumes zu dienen. Sie ist ein Auszug aus jenem zweibändigen Werke, darf aber selbständige Bedeutung beanspruchen».

Boken lämnar hi en första avdelning material till ca 30 »Predigtgottesdienste». Nästa avdelning innehåller ordning för: Dop, Konfirmation, Bikt och förberedelse till den heliga Nattwarden, Nattvard, Bröllop och Begravning. Den tredje och sista avdelningen behandlar sjukbesöket och meddelar först en del »Vinkar och råd» i anslutning till Jak. 5: 14—16, och sedan »Bibelord, sånger, böner».

Har man av en eller annan anledning kommit att taga del av något av det närvarande oerhörda liturgiska självsvaldet

inom den tyska evangeliska kristenheten (varom man kan göra sig åtminstone någon föreställning genom att läsa ss. 122 f. av kyrkoherde Allards artikel om de liturgiskt-kyrkomusikaliska strävandena i Tyskland i denna tidskrifts juli—augustinummer förra året, och varav man torde få till leda nog genom att studera de av Otto, Mensching och Wallau utgivna »Liturgische Blätter»¹⁾ är det med en känsla av verklig tillfredsställelse, som man tar Smends agenda i sin hand. Här möter nämligen en i traditionen så djupt rotad personlighet, att man aldrig behöver vara rädd för att överraskas av de i varje tyskt dylikt arbete annars numera nästan obliigatoriska utsvävningarna. Författaren åtnjuter ju ock med allt skäl anseende som Tysklands förnämste liturgiska auktoritet för närvarande.

Trots bokens många förtjänster kan man dock knappast lägga ett dylikt arbete ifrån sig utan att med tacksamhet erinra sig, att man tillhör en kyrka, där vad till gudstjänstlivet hör icke är utlämnat åt det personliga godtycket på samma sätt som i det evangeliska Tyskland. Ävenså är det nog icke utan en viss tillfredsställelse man tänker på att det svenska Kyrkomötet icke är känt för något överdrivet nyhetsmakeri.

Till sist en fråga: Vad kan en svensk präst ha för nytta av denna tyska privatagenda? — Här må framför allt erinras om en sak. Varje präst har väl mer eller mindre erfarenhet av den stora svårighet, som valet av texter till kasualtalen erbjuder. I detta hänseende kan nog Smend's Handagende (och naturligtvis ännu mer hans Kirchenbuch) vara till god hjälp. Mången gång ge också bönerns goda tankar ett utmärkt stoff. Så torde man kunna beteckna studiet av Smend's Handagende såsom även för en svensk präst »anregend». K. P.

Meddelanden.

50 år fyllde den 7 maj musikediktören, domkyrkokantorn Harald Colléen, Uppsala.

Kyrkosångsmötet i Linköping. Kgl. Maj:t har av statsmedel beviljat ett anslag av 1,500 kronor till kyrkosångsmötet. — Musikaliska Akademien har till sin repre-

sentant vid kyrkosångsmötet utsett regeringsrådet Gabriel Thulin.

Liturgiska reformsträvanden i det evangeliska Tyskland. Såsom ett komplement till kyrkoherde F. M. Allards artikelserie över ett liknande ämne, vilken inflöt i denna tidskrifts förra årgång, har på re-

¹ Se t. ex. Förslaget till bergsmansgudstjänst i kolområde: 5:e hft. nr: 38.

daktionens begäran Lic. Dr. Adolf Allwohn, Privatdozent i praktisk teologi vid universitetet i Giessen samt en av ledarna för den liturgiska arbetsgemenskapen i Hessen, skrivit en uppsats över ovan angivna ämne, vilkens publicerande begynner med nästa nummer.

På förslag till organist-, kantors- och klockarebefattningen i Väsby och Vikens pastorat har kyrkorådet den 30 maj uppfört kantor Nils Ingloff, Renneslöv, kantor Torsten Nilsson, Ö. Vemmenhög, och kantor Per J. Persson, Billeberga, i nu nämnd ordning.

Kantorsval. Till organist och kantor i Göteborgs Oskar Fredriks församling valdes den 30 maj musikdir., fil. d:r Birger

Anrep-Nordin med 492 av 806 avgivna röster. Till kantorer vid förenade tjänster ha valts: i Ed G. Jansson, Lysvik, i Högsby O. E. Andersson, Lid, i Gråve H. Hedgren, Udenäs, i Husby-Årlinghundra A. J. Grundberg, Nordmark, i Långasjö Louise Hagelberg, Hovmantorp, och i Ödeshög G. Andersson, Växjö.

Utmärkelser. K. M:t har tilldelat kantorer E. G. Bergström, Berg, och N. A. Källberg, Öxabäck, medalj i guld av 5:e storleken med inskriften »För medborgerlig förtjänst».

Nästa nummer av denna Tidskrift utkommer såsom dubbelnummer för juli—augusti månader i början av augusti.

Från stiftet.

Strängnäs stift. Strängnäs domkyrka. Vid den konsert, som Strängnäs stifts kyrkosångarförbund gav i anledning av biskop Ullmans 90-årsdag, utfördes bl. a. Bachs Magnificat.

Sköllersta kyrka. Långfredagen: Bach: O huvud, blodigt, sårat; Vittoria: Mitt folk, samt passionsoratoriet Jesu sju ord på korset av H. Schütz med musik till orgel och två violiner. Dirigent: organist Rich. Johnson.

Bettna kyrka: Nyårsdagen: Bradshaw: Kommen till mig; Haydn: Låt den nya nådetiden; orgel: Widor: Allegro cantabile ur symfoni 5. Fastlagssönd.: J. Morén: Jesu, du sänkt dig djupt i nöden; vid vesper: Gud Fader, då han såg vår nöd (barnkör); Bach: O huvud, blodigt, sårat. Botdagen: J. Jeep: Min synd, o Gud. Långfredagen: Söderman: Du går, Guds lamm. Påskdagen: M. Vulpius: Ära ske Gud uppå sin tron; orgel: Gade: Fantasi över koralen Ära ske Herren.

Västerås stift. Falun, Kristine kyrka. Annandag påsk: Musikgudstjänst. Bach:

Fantasi för orgel, g-moll, församlingssång (ps. 102: 1, 2), textläsning, J. S. Bach: Kantat nr 4 »Christ lag in Todesbanden» för kör, orgel och orkester, bön, församlingssång (Ps. 106: 4). Den till 80 personer uppgående kören var huvudsakligen sammansatt av stadens olika stads- och frikyrkokörer. Orkestern bestod av medlemmar ur Dalarnas orkesterförening till ett antal av ungefär 20 personer. Dirigent: musikdirektör Carl Rogberg.

Lunds stift. Lunds Domkyrka. 2:a Bönd.: O Jesu Krist, all världens hopp (gammal sång); Kristi Himmelfärdsdag: Gounod: Allt är fullkomnat, så du sade; Pingstd.: Nodermann: Ande, som kallar de bidande hjärtan.

Malmö, S:t Petri kyrka. 2:a Bönd.: Spohr: Var kristen må nu fröjda sig; Stein: Det är ju ett fast och väl anammansvärt ord. Kristi Himmelfärdsdag: Ingen farit upp (ur Karows lit. körer); Olsson: Allt fullkomnat. Pingstd.: Bach-Wüllner: Nu är det sommar blid; Boberg: O du helge Ande gode.

Ledigförklarade

kyrkomusiker- och musikläraretjänster.

- A) Utan förening med folkskolläraretjänst:
Klockare-, organist- och kantorstjänsten i *S:t Peters Klosters* och *Norra Nöbbelövs* pastorat, Malmöh. l., sökes före 1 juli (adr. Lund). Avlöningen har 1926 utgjort: lön 2,250 kr., ålderstill. 200 kr., skjutsersättning 250 kr., komm. dyrtidstill. c:a 400 kr.
Organist- och kantorstjänsten i *Haga* församling i Göteborg sökes före den 29 juli. Lön 3,400 kr.; 2 ålderstill. à 300 kr. efter 5 och 10 års tjänst; f. n. även dyrtidstill.
- B) Förenade med folkskollärare- och klockaretjänst:
I *Holmedal*, Värml. l., sökes före 21 juni (adr. Holmedals-Bergerud). Skolform C 3, skall ändras till B 3; forts.-skola, slöjd. Org.- o. klock.-lön 500 kr.
I *Fällfors*, Vbott. l., sökes före 22 juni. Skolform B 2; forts.-skola, slöjd. Org.- o. klock.-lön 800 kr.
I *Lerbo*, Söderm. l., sökes före 28 juni (adr. Valla). Skolform B 2. Org.-lön 400 kr., klock.-lön 200 kr.
I *Morkarla*, Upps. l., sökes före den 28 juni (adr. Knaby). Skolform B 2; forts.-skola, slöjd. Org.- o. klock.-lön 500 kr. + 100 kr. för helgmålsringning.
I *Vidbo*, Stålns l., sökes före 2 juli (adr. Tingslunda). Skolform B 2; forts.-skola. Org.- o. klock.-lön 650 kr. Vikariat för h. t. 27 sökes samtidigt.
I *Ulrika*, Österg. l., sökes före 4 juli. Skolform C 1; forts.-skola, slöjd. Kantors-, Org.- o. klock.-lön: avkastn. av boställe (ev. kontant lön: minst 600 kr.).
I *Krokstad*, Ghgs o. Boh. l., sökes före 9 juli. Skolform C 1; org.-lön 400 kr., klock.-lön 200 kr.
I *Tysslinge*, Örebro l., sökes före 12 juli (adr. Vintrosa). Skolform B 1; forts.-skola, slöjd. Org.- o. klock.-lön: 600 kr. + avk. av klock.-jord + f. n. 150 kr. dyrtidstill.
I *Tolg*, Kronob. l., sökes före 19 juli. Skolform C 1; forts.-skola. Klock.-lön 200 kr., org.-lön 300 kr. + anslag av 100 kr., om kyrkokör bildas och 30 ggr årligen övas.
I *Idala*, Hall. l., sökes före 29 juli (adr. Frillesås). Skolform C 1 (ändr. föreslagen); bliv. forts.-skola. Org.-lön 400 kr.